

# SENIORALNY POZNAŃ

MIESIĘCZNIK  
DLA SENIOREK  
I SENIORÓW  
**MAJ 2023**

www.poznan.pl  
ISSN 2658-1272  
WYDANIE CYFROWE  
ISSN 2956-5545

TYTKA  
SENIORA

wewnątrz numeru

www.centrumis.pl

nr 5(41) 2023

Serwis miejski  
m.poznan.pl

## Zieloni od 30 lat

W tym roku odbędzie się jubileuszowa, XXX edycja konkursu „Zielony Poznań”. Zgłoszenia przyjmowane będą od 2 maja do 20 czerwca, a 6 maja w parku Wilsona zaplanowano pełne atrakcji wydarzenie „Zieloni od 30 lat – jubileusz z klimatem” w ramach Akademii Zielony Poznań.

Konkurs „Zielony Poznań” ma już 30 lat i niezmiennie cieszy się olbrzymim zainteresowaniem mieszkańców. Pomysłowość uczestników poszczególnych kategorii jest ogromna: ogrody z tajemniczymi zakątkami, przyjazne wypoczynkowi i bioróżnorodności, z interesującymi wydzielonymi przestrzeniami ogrodowymi, działki z artystycznymi aranżacjami, balkony z ciekawą uprawą z oryginalnym prowadzeniem i efektownym doбором roślin czy ukwiecone pasy zieleni oraz zieleńce z przestrzenią przyjazną mieszkańcom świadczą o ich nieustającej pasji i dbałości o przyrodę, upiększając przy tym wizerunek Poznania, postrzeganego zawsze jako miasto zieleni.

W dotychczasowych 29 edycjach konkursu „Zielony Poznań” wzięło udział ponad 93 tys. uczestników. Nagrody dla uczestników konkursu „Zielony Poznań” ufundował Prezydent Poznania oraz partnerzy konkursu: Ogród Botaniczny UAM w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.

### Jak wziąć udział w konkursie?

Zgłoszenia do tegorocznego, jubileuszowego konkursu przyjmowane będą od 2 maja do 20 czerwca w biurze konkursu – Wydział Działalności Gospodarczej i Rol-



nictwa (ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 404, 61-441 Poznań). Karty zgłoszeń będzie można złożyć do skrzynki podawczej, która mieści się w holu budynku, bądź przesłać pocztą. Karty można składać również w swojej Radzie Osiedla bądź, w przypadku rodzinnych ogrodów działkowych – w wybranym ROD, po uprzednim kontakcie z biurem konkursu pod numerem telefonu 61 878 50 49.

W holu budynku Urzędu Miasta przy ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 404, a także na stronie internetowej konkursu [poznan.pl/zielonypoznan](http://poznan.pl/zielonypoznan) można po-

brać regulamin oraz karty zgłoszeń. Udział w konkursie jest bezpłatny.

### Jak oceniane są obiekty w konkursie?

Obiekty konkursowe oceniane są w sześciu kategoriach:

- zieleńce, kwietniki osiedlowe, zakładowe, szkolne,
- balkony, tarasy, loggie i okna,
- ogrody przydomowe,
- działki na terenach Rodzinnych Ogrodów Działkowych lub stowarzyszeń działających na rzecz działkowców,
- pasy zieleni,

- zielone dachy, jako ogrody na dachach konstruowane głównie w celach rekreacyjno-estetycznych.

Konkurs składa się z dwóch etapów: osiedlowego i miejskiego. Na etapie osiedlowym zgłoszone obiekty oceniane będą do 20 lipca przez przedstawicieli rad osiedli, Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców lub Zarządu Rodzinnych Ogrodów Działkowych oraz stowarzyszeń działających na rzecz działkowców. Na etapie miejskim najwyżej ocenione obiekty oceniane będą przez Miejską Komisję Konkursową złożoną z przedstawicieli Ogródu

Botanicznego, Katedry Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu oraz Katedry Roślin Ozdobnych, Dendrologii i Sadownictwa Uniwersytetu Przyrodniczego, Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców, Towarzystwa Miłośników Miasta Poznania i Urzędu Miasta, a wybór (do 30 sierpnia) najciekawszych i najwyżej punktowanych obiektów zgłoszonych w sześciu kategoriach konkursu Miejska Komisja Konkursowa zarekomenduje Prezydentowi Miasta Poznania.

>>>> ciąg dalszy na s. 2

POZnań\* KONTAKT  
linia miasta

61 646 33 44

POZnań\* KONTAKT  
linia miasta

61 646 33 44



# Zieloni od 30 lat



Warsztaty w parku Wilsona, w ramach Akademii Zielony Poznań, rok 2022

>>>> ciąg dalszy ze s. 1

W konkursie przyznane zostaną dwa wyróżnienia: Tytuł Prezydenta Miasta Poznania za najbardziej zazielenioną i ukwieconą elewację oraz Tytuł Prezydenta Miasta Poznania za najpiękniejszy ogród społeczny w Poznaniu. Mogą się o nie ubiegać instytucje, organizacje społeczne, spółdzielcze, podmioty gospodarcze wszystkich sektorów, wspólnoty mieszkaniowe (w tym budynki komunalne).

W tym roku zostanie przyznane również wyróżnienie Dyrektora Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu pn. „Gatunki rodzime wśród ro-

ślin ogrodowych” oraz Kierownika Katedry Roślin Ozdobnych Dendrologii i Sadownictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu za „Ogród sprzyjający hortiterapii czynnej i biernej”.

## Jubileusz z klimatem

Z okazji 30-lecia konkursu zaplanowano jubileuszowy program, zawierający szereg działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców wrażliwych na piękno natury, szeroko pojętą zieleni w mieście i ochronę przyrody.

Wydarzenie odbędzie się 6 maja w g. 10–17 (w ramach Akademii Zielony Poznań) przed Palmiarnią Poznańską w parku Wilsona.

W programie m.in. warsztaty *Gramy w zielone* (prowadzone przez absolwentów studiów podyplomowych z hortiterapii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu), koncentrujące się wokół edukacji proekologicznej, standardów ochrony drzew, edukacji w zakresie (nie)koszenia i (nie)grabienia przyrody, roli zieleni w mieście dla człowieka i przyrody. Będzie można zapoznać się z praktyczną wiedzą w zakresie ogrodnictwa, z sadzeniem kwiatów i warzyw. Podczas imprezy odbędą się również pokazy Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, gdzie pracownik merytoryczny zaprezentuje krótką prelekcję połączoną z poradami na temat gatunków rodzimych wśród roślin ogrodowych. Kto wysłucha prelekcji, będzie mógł otrzymać roślinkę do swojego ogrodu. W tym dniu odbędą się również zajęcia rodzinne w terenie – *Zielone malowanie* – akcja polegająca na wspólnym malowaniu zielonego miasta. Powstanie także stoisko wymiany roślin – „Przyjdź-wymień-zabierz roślinę”. Akcja polega na bezpłatnej wymianie roślin, które muszą być zdrowe, wolne od szkodników. Rośliny należy przynieść w doniczce lub sadzonkę bez ziemi (zabezpieczoną przed wyschnięciem). Szkoła Podstawowa nr 69 zaprezentuje stoiska, m.in. ogrodnicze (sadzenie roślin), plastyczne (wiosenne ludki), malarskie (mozaika kwiatowa), warsztaty origami (kwiaty z papieru). W programie ponadto: działania edukacyjne na temat właściwej segregacji odpadów



Wybrani laureaci ubiegłorocznej edycji konkursu „Zielony Poznań”

komunalnych, kompostowania odpadów w domu i ogrodzie, łąki kwietnej (warsztaty dla dzieci i młodzieży), owadów zapyłających w mieście, właściwego postępowania z elektroodpadami. Centrum Inicjatyw Rodzinnych zaprosi dzieci do swojego stoiska na wyjątkowe zielone warsztaty plastyczne. Stoisko Aquanet Retencja podejmie działania zmierzające do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców na temat sposobów zagospodarowania wód opadowych. Na zakończenie od-

będzie się koncert organizowany przez Wydział Klimatu i Środowiska UMP – godzina z utworami o tematyce poświęconej zieleni, roślinom i klimatowi w doskonałych aranżacjach jazzowych zespołu Julia & Sweet Piano Jazz. Więcej informacji o konkursie oraz programie imprezy na stronie: [poznania.pl](http://poznania.pl) oraz [poznania.pl/zielony-poznan](http://poznania.pl/zielony-poznan). Organizatorem konkursu „Zielony Poznań” jest Miasto Poznań – Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa.

oprac. red.





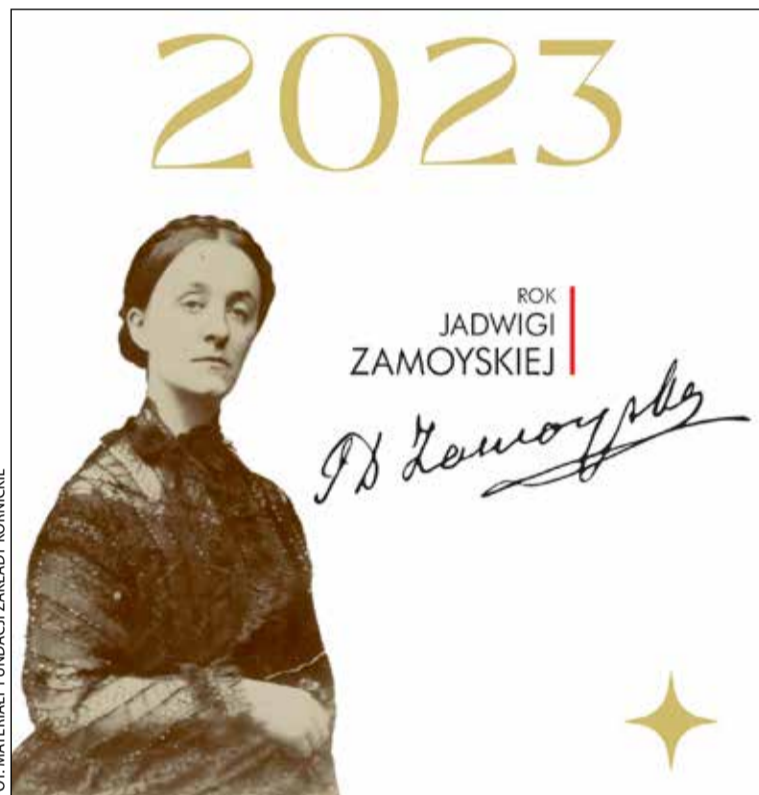
# Zamoyska- -Działyńska – to jej rok!

Rozpoczęły się obchody Roku Jadwigi Zamoyskiej, wybitnej Wielkopolanki, gorącej patriotki, aktywistki społecznej, poliglottki, autorki systemu pedagogicznego, założycielki pierwszej w Polsce zawodowej szkoły gospodarstwa domowego, prekursorzki zarządzania projektem w oświacie.

Jadwiga Zamoyska, z domu Działyńska, urodziła się 4 lipca 1831 roku w Warszawie. Zmarła 4 listopada 1923 w podpoznańskim Kórniku. Przez historyków jest uznawana za jedną z najwybitniejszych Polek działających w XIX wieku. Za zasługi na polu działalności wychowawczej i filantropijnej jeszcze za życia (w 1921 roku) została odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Była jedną z pierwszych piętnastu osób uhonorowanych tym medalem.

W stulecie śmierci, chcąc podkreślić jej ogromne zasługi dla ojczyzny, Sejm ustanowił rok 2023 Rokiem Jadwigi Zamoyskiej. Jak napisano w uzasadnieniu uchwały: „jest to forma uznania i przypomnienia zasług Zamoyskiej dla społeczeństwa polskiego, uniwersalnego i ponadczasowego potencjału jej myśli wychowawczej, a także kulturotwórczej roli stworzonej przez nią i jej syna, Władysława Zamoyskiego, Fundacji Zakłady Kórnickie”.

Obchody Roku Jadwigi Zamoyskiej już trwają. W Poznaniu i Wielkopolsce włączyło się w nie wiele instytucji, m.in. samorządy, biblioteki publiczne, media, ośrodki kultury, organizacje pozarządowe i oczywiście szkoły. Inaugurację roku zorganizowało XXV Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu,



a liczne wydarzenia przygotowuje poznańskie II liceum oraz liceum w Kórniku. Zamoyska jest patronką tych szkół.

Głównym organizatorem wydarzeń jest Fundacja Zakłady Kórnickie. – Nasza fundacja wraz z partnerami zgromadziła wszelkie możliwe siły, by pokazać, jak wyjątkową postacią była Jadwiga Zamoyska. Chcemy przybliżyć postać wybitnej patriotki, która poświęciła własny majątek na rzecz społeczeństwa polskiego. Zamoyska zasługuje na to, by stać się osobą, jaką znamy – mówi prof. Dariusz Grzybek, prezes fundacji. W pierwszej połowie Roku Jadwigi Zamoyskiej odbędą się m.in.: I Ogólnopolski Konkurs Wokalny im. Marii Zamoyskiej (13–14 maja);

konkurs dla kobiet aktywnych i przedsiębiorczych WielkoPolka (26 maja), wystawa #Zamoyska #Szymborska – Kobiety z Kórnika w Bibliotece Narodowej (czerwiec). Na portalu Cyryl, wirtualnym muzeum Poznania, pojawi się kolekcja fotografii poświęconych Zamoyskiej, a Teatr Muzyczny w Poznaniu zapowiada specjalną edycję Salonu Poezji poświęconego Zamoyskiej i Szymborskiej.

Do końca roku czekają nas setki wydarzeń, program jest cały czas poszerzany i uzupełniany, warto więc na bieżąco sprawdzać, jakie nowe punkty w nim się pojawiają. Z pewnością najwięcej będzie ich w Poznaniu oraz w podpoznańskim Kórniku, ukochanym siedlisku rodzinnym Zamoyskiej. *oprac. szym*



## Informują od 25 lat

Poznaniacy i turyści odwiedzający nasze miasto już od ćwierć wieku korzystają z usług punktu informacyjnego w budynku Arkadii przy placu Wolności. Rozpoczął działalność w marcu 1998 roku, a jego głównym zadaniem było udzielanie informacji: miejskich, kulturalnych i turystycznych. Dziś znany jest jako Centrum Informacji Kulturalnej.

Do 2018 roku działał pod nazwą Centrum Informacji Miejskiej, a jego pracownicy mieli duży udział w tworzeniu zasobów powstającej wówczas oficjalnej internetowej witryny miasta. Przez kolejne lata się rozrastał, tworząc filie: na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich, lotnisku Ławica, Starym Rynku i dworcu Poznań Główny. W 2002 roku obok głównej siedziby CIM przy ul. Ratajczaka 44 powstał Salon Posnania, który znacząco rozszerzył ofertę sprzedażową, a w kolejnych latach stał się również miejscem spotkań edukacyjnych i kulturalnych.

Przez lata pracownicy CIM-u byli „twarzą” naszego miasta, udzielając odpowiedzi na niezliczone pytania zarówno mieszkańców, jak i turystów. Pojawiali się także na

wielu ważnych dla Poznania wydarzeniach kulturalnych, sportowych i naukowych, służąc gościom informacją i pomocą.

W roku 2018 filie CIM-u zostały włączone w struktury Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej. Główny punkt w Arkadii pozostał – jako Centrum Informacji Kulturalnej – działem Wydawnictwa Miejskiego Posnania. Jest istotnym dopełnieniem jego działalności w zakresie popularyzacji wiedzy o naszym mieście.

Zadania CIK-u związane są z obszarem kultury. Można tu nie tylko uzyskać informacje i otrzymać materiały dotyczące wydarzeń kulturalnych w mieście, ale także kupić bilety na większość z nich. W sprzedaży jest również duży wybór pamiątek i publikacji o regionie. Pracownicy CIK-u w trybie ciągłym aktualizują informacje kulturalne na internetowych stronach miasta i wydawnictwa.

W 2019 roku poszerzyło spektrum swojej działalności o Fotoplastykon Poznański, któremu przywrócono sprawność. W tym ponadstuletnim urządzeniu, stojącym w sąsiednim pomieszczeniu, prezentowane są kolekcje stereofotografii, a pracownicy CIK-u zajmują się jego bieżącą obsługą. *opr. as/szym*

## W krainie wulkanów

Dom Polonii w Poznaniu zaprasza na prelekcję Jerzego Sobczaka *W Krainie Wygastłych Wulkanów*

z cyklu spotkań krajoznawczych im. Bogdana Kucharskiego. Wydarzenie odbędzie się 26 maja br. (piątek),

o godz. 17, w siedzibie Domu Polonii – Stary Rynek 51, I piętro. Wstęp wolny. *oprac. red.*

# Z pasją, aktywnie i razem!

Na mapie Poznania pojawiło się nowe, bardzo twórcze miejsce. Srebrny Fyrstel – Senioralne Miejsce Współpracy to przestrzeń dedykowana osobom w wieku dojrzałym, które chcą aktywnie uczestniczyć w ofercie miasta i jednocześnie być jej twórczyniami i twórcami.

Pilotaż projektu ma za zadanie stworzenie miejsca współanimowanego przez osoby starsze. Seniorki i seniorzy będą tworzyć ofertę tego miejsca, wykorzystując je do realizacji własnych inicjatyw, dzieląc się jednocześnie swoimi umiejętnościami, wiedzą i doświadczeniem. Spotkania w Srebrnym Fyrstelu mają być organizowane na podstawie kilku bloków tematycznych: *Zrozumieć świat* (spotkania poruszające m.in. tematykę wsparcia dla osób potrzebujących czy opieki nad osobami zależnymi), *Jak dobrze i długo żyć na emeryturze* (spotkania poświęcone zdrowemu stylowi życia), *Głowę ćwicz – popołudnia z gramami* (spotkania dla sympatyków planszówek), *Otwarta przestrzeń* (spotkania z ciekawymi ludźmi, informacyjno-doradcze oraz inspirowane warsztaty), *Pasja łączy ludzi* (spotkania pasjonatów podróży, fotografii, miłośników śpiewu, malarstwa i literatury, którzy mają ochotę opowiedzieć o swojej drodze do realizacji pasji i zarażać nią innych).

## Co, gdzie i kiedy?

Spotkania będą się odbywać w każdą środę maja i czerwca w blokach tematycznych rozpoczynających się o g. 10, 13 i 16 w przestrzeni Przystanku Pireus przy ul. Głogowskiej 35 w Poznaniu. Udział w spotkaniach jest bezpłatny, obowiązują zapisy: tel. 61 842 35 09 (pon.-pt., g. 8-16). Harmonogram wydarzeń majowych:

**10.05: g. 13-14.30 – Pasja łączy ludzi: Pozwólcie mi stworzyć** (spotkanie związane z malarstwem i twórczością plastyczną, prowadzenie:

dr Magdalena Parnasow-Kujawa, goście: Henryk Kociemba i Roman Biniek); **g. 16-19 – Głowę ćwicz: popołudnia z gramami** (spotkania z planszówkami, gramami słownymi czy na skojarzenia, wspólna gra oraz propozycje gier na kolejne spotkania, prowadzenie: Jakub Grypczyński); **17.05: g. 10-11.30 – Zrozumieć świat: Co wiemy o jakości życia poznańskich seniorów?** (rozmowa o potrzebach społecznych i jakości życia w zakresie m.in. zdrowia, aktywności fizycznej i psychicznej i relacji społecznych, prowadzenie: Anna Majchrzycka, Anna Ziółkowska, Fundacja Petra Senior); **g. 13-14.30 – Pasja łączy ludzi: Jak zaplanować i zrealizować podróż do interesujących miejsc w Europie?** (spotkanie poprowadzi Elżbieta Witkiewicz, której pasją są kulturalne podróże po Europie, odkrywanie interesujących miejsc we własnym rytmie i delectowanie się sztuką, zgromadzoną nie tylko w muzeach); **g. 16-17.30 – Pasja łączy ludzi: Kolory Deszcza** (Krzysztof Deszczyński – aktor, scenarzysta i reżyser, fotograf, menadżer kultury – na spotkaniu opowie o Birmie i zaprezentuje swoje fotografie, na których zobaczyć można kraj wielokulturowy, barwny i piękny, z pewnością wykorzysta swoje umiejętności kabaretowe).

**24.05: g. 10-11.30 – Jak dobrze i długo żyć na emeryturze: Młodość w naszych mięśniach** (co jeść i jak się ruszać, aby starzeć się wolniej i nie tracić mięśni, prowadzenie: Monika Domagała, Marta Lewandowicz); **g. 13-14.30 – Zrozumieć świat: O tych, którzy żyją dwa razy** (sytuacja seniorów i seniorek opiekują-

cych się osobami zależnymi: dorosłymi niesamodzielnymi dziećmi, wnukami z niepełnosprawnością, współmałżonkami wymagającymi stałej pomocy i wsparcia, poprowadzi je Anna J. Nowak, która m.in. podzieli się swoim doświadczeniem w tym zakresie);

**31.05: g. 10-11.30 – Jak dobrze i długo żyć na emeryturze: Obrzęki a dieta** (korzyści płyną z wprowadzenia dietoprofilaktyki i dietoterapii obrzęków, prowadzenie: Marta Lewandowicz); **g. 13-14.30 – Pasja łączy ludzi: Program Erasmus dla seniorów** (gośćmi spotkania będą seniorzy, którzy uczą się języków obcych i zdecydowali się na wyjazd studyjny do szkół językowych w Hiszpanii i Irlandii w ramach europejskiego programu Erasmus, prowadzenie: Aleksandra Pacyńska-Dukat); **g. 16-17.30 – Otwarta przestrzeń: Życie zaczyna się na emeryturze** (zagospodarowanie czasu wolnego na emeryturze, gdzie szukać inspiracji, Z czego można i warto skorzystać, prowadzenie: Joanna Ciechanowska-Barnuś, Aleksandra Gracjasz).

## Włącz się w działania!

Każdy może włączyć się w tworzenie oferty Srebrnego Fyrstla – Miejsca Współpracy Seniorów, dzieląc się swoimi pasjami z innymi seniorkami i seniorami. Szczegóły: tel. 61 842 35 09 (pon.-pt., g. 8-16). Działanie realizuje Miejska Rada Seniorów w Poznaniu oraz Centrum Inicjatyw Senioralnych ze środków budżetowych Miasta Poznania, we współpracy z Przystankiem Pireus – projektem finansowanym również ze środków budżetowych Miasta. *oprac. red.*

## Cały chleb rozdałam



FOT. PAHM

Józefa Ratajczak

„Byłam głodna, ale jak mogłam, to pomagałam” – opowiadała Józefa Ratajczak, która pracowała przymusowo w domu Hansa Waltera, komendanta obozu pracy przymusowej w Żabikowie.

Rozmówczyni Poznańskiego Archiwum Historii Mówionej ([historiamowiona.poznan.pl](http://historiamowiona.poznan.pl)), jest córką przedwojennego policjanta, który w 1939 roku trafił do obozu jenieckiego w Ostaszku i został rozstrzelany przez NKWD w Miednoje. W czasie wojny, w ramach pracy przymusowej, została przydzielona jako pomoc domowa dla rodziny Hansa Waltera, komendanta obozu pracy w Żabikowie, a wcześniej Fortu VII. Przez trzy lata opiekowała się domem i dziećmi Walterów. W czasie spacerów

po obozie po kryjomu podrzucała jedzenie dla więźniów i jeńców wojennych. Po ataku wyrostka wylądowała w szpitalu. Żeby jej pomóc, na polecenie komendanta więźniowie obozu nosili za nią węgiel i ułatwiali jej pracę w ogrodzie. Obersturmführer Hans Walter został aresztowany w październiku 1944 roku, po zeznaniach niemieckich dezerterów, którzy opowiedzieli o potwornościach, do których dochodziło w obozie w Żabikowie. Groził mu sąd wojenny. Walter popełnił samobójstwo w celi. Po wojnie pani Józefa utrzymała kontakt z dziećmi Hansa Waltera, którymi opiekowała się od 1943 do końca wojny. W późniejszych latach pracowała jako główny sekretarz Akademii Wychowania Fizycznego. **mm**

## Z notesu estradowca

„Byłem szczęśliwym uczestnikiem bądź świadkiem wielu poniższych anegdotek, inne usłyszałem od aktorów i reżyserów – gości Sceny na Piętrze w Poznaniu” – Piotr Żurowski, muzyk.

Estrada Poznańska zorganizowała koncert z okazji jubileuszu dużego PGR-u. Artyści rozeszli się po okolicy, bo dostali wiadomość, że będzie godzinne przemówienie. Wyszedł dyrektor i zagaił dość oszczędnie:

– W imieniu witom was, bawta się dobrze.

W garderobie nie było nawet... konferansjera!

\*

Łódzkie wydawnictwo dzwoni do Stefanii Grodzieńskiej:

– Czekaliśmy na maszynopis książki, ale skoro już przysłała pani rękopis, to dlaczego w ołówku?

– Bo ja jestem starej daty i długopis jest dla mnie urządzeniem... zbyt skomplikowanym technicznie! – odpowiada Grodzieńska.

\*

Scena na Piętrze, godzina 18.57, po drugim dzwonku, widownia zasiadła w oczekiwaniu na rewelacyjny spektakl *Gola baba*. Z garderoby wyłania się uroczą i piękną Joanną Szczepkowską z prośbą:

– Czy mógłby ktoś skoczyć i kupić mi... rajstopy, bo zapomniałam!



# TYTKA SENIORA

Maj 2023 r.

**UWAGA!** Informacje na temat inicjatyw, usług i wydarzeń zawarte w Tytce Seniora mogą okazać się nieaktualne z różnych powodów. Polecamy zagłębienie na strony i profile facebookowe instytucji i organizacji lub bezpośredni kontakt z organizatorami.

## PBO 2024



Poznański Budżet Obywatelski na rok 2024 będzie różnił się od poprzednich. Pierwszą i najważniejszą zmianą jest kolejne zwiększenie puli pieniędzy. Zmieni się też klasyfikacja projektów.

W edycji 2024 PBO będzie liczył 26,6 mln zł – o 1,6 mln zł więcej niż w poprzedniej. Inne będzie też pogrupowanie projektów. Zostaną one podzielone nie tylko na ogólnomiejskie i rejonowe, ale także na małe i duże. W nowej klasyfikacji liczyć się będzie nie tylko zakres zgłoszonego projektu, ale również jego maksymalna wartość.

W PBO 2024 projekty podzielone będą na pięć kategorii: rejonowe

duże – o maksymalnej wartości 800 tys. zł, rejonowe małe – o maksymalnej wartości 50 tys. zł, ogólnomiejskie duże – o maksymalnej wartości 2 mln zł, ogólnomiejskie małe – o maksymalnej wartości 200 tys. zł, ogólnomiejskie duże: Zielony Budżet – o maksymalnej wartości 2 mln zł. Zmieni się również sposób podziału pieniędzy w budżecie. Na projekty rejonowe przeznaczone zostanie 20,4 mln zł, w tym 1,3 mln zł na małe i 19,1 mln zł na duże. Środki na projekty małe zostaną przyznane każdemu rejonowi w równej kwocie: 100 tys. zł. Pieniądze na projekty duże będą – podobnie jak w poprzednich latach – rozdzielone za

pomocą algorytmu (liczyć się będzie liczba mieszkańców oraz powierzchnia terenu). Na projekty ogólnomiejskie zaplanowano 6,2 mln zł, w tym 4 mln zł na Zielony Budżet, 2 mln zł na projekty duże i 200 tys. zł – na małe. Podczas głosowania każdy mieszkaniec i mieszkanka będą mogli oddać maksymalnie 5 głosów: 3 głosy na projekty ogólnomiejskie (mały, duży oraz duży w ramach Zielonego Budżetu) i 2 głosy na projekty rejonowe (mały i duży). Projekty do PBO 2024 można składać od 8.05 do 2.06, natomiast głosowanie zostało zaplanowane na okres 2–23.10. Więcej informacji na stronie: [budzet.um.poznan.pl](http://budzet.um.poznan.pl).

## Ukulele dla każdego



Koncert zespołu SeniorUki

Ukulele – mały, radosny instrument. Kojarzy się z Hawajami, słońcem, wolnością i radością. Od siedmiu lat ukulelową stolicą Polski jest Poznań, w którym działa Pierwsza Poznańska Niesymfoniczna Orkiestra Ukulele. Jej lider – Piotr Kończal – jest także dyrektorem festiwalu Cały Poznań Ukulele, który odbywa się w każdy pierwszy weekend czerwca. W ubiegłym roku powołany został do życia zespół Se-

niorUki, który tworzą poznańskie seniorki i seniorzy. Premierowy występ na zeszłorocznym festiwalu zebrał ósemkę odważnych – to właśnie one i oni do dzisiaj stanowią trzon zespołu. Koncert okazał się sukcesem i SeniorUki kontynuują muzyczną przygodę, występując na poznańskich scenach. Głównym nauczycielem w projekcie jest kolejny członek PPNOU – Jacek Ciepliński. Utwory prezentowane podczas kon-

certów, z repertuaru takich artystów jak Dawid Podsiadło czy Mrozu, nie raz zaskoczyły publiczność. Na tegorocznym festiwalu SeniorUki zagrają już w kilkunastoosobowym składzie (2–4.06, Wolny Działanie UMP, szczegóły: [calypoznanu-ukulele.pl](http://calypoznanu-ukulele.pl) oraz czerwcowe wydanie Tytki Seniora). Wcześniej zespół zaprezentuje swoje umiejętności podczas Poznańskich Dni Rodziny (14.05, g. 14.50, pl. Wolności).

## Kosmos w Zamku



Wystawa Nie to niebo w CK Zamek

W CK Zamek cały czas dostępna jest wystawa *Nie to niebo*. Przestrzeń Sali Wystaw zamieniła się w kosmiczne laboratorium badawcze. Wystawa potrwa do 2.07, bilety: 20/15 zł. Zwiedzanie wystawy z przewodnikiem (Sala Wystaw, bilety: 20/15 zł): 10.05, g. 18, 28.05, g. 13.30 (rodzinne), 30.05, g. 11 (dla seniorów).

Zwiedzanie Zamku z przewodnikiem (Hol Wielki, bilety: 20/15 zł): 7.05, g. 13.30 (rodzinne), 24.05, g. 18, 26.05, g. 20.30 (nocne). Wykłady w ramach cyklu *Pejzaż w kinie* (prowadzenie: prof. Krzysztof Kozłowski, Instytut Filmu UAM, sala 1, wstęp wolny, g. 11.30): 10, 17, 24, 31.05. Uniwersyteckie wykłady na Zamku: 9.05, g. 18 – *Kryształ we wszechświecie*, 24.05, g. 18 – *Meteoroid Morasko i deszcz meteoroidów* (Sala pod Zegarem, wstęp wolny). Transmisje spektakli z nowojorskich oper i teatrów: 18.05, g. 20 – National Theatre Live: *Życie Pi* (sala 1, bilety: 25–35 zł), 20.05, g. 18.55 – Met Opera Live: *Don Giovanni* (sala 1, bilety: 40–60 zł). Koncerty Chóru Dziewczęcego Skowronki (Sala Wielka, bilety: 30 zł): 6.05, g. 19, 27.05, g. 19, 28.05, g. 17. Pokazy filmów w ramach cyklu *Kino bez barier* (filmy z audiodeskrypcją, napisami w języku polskim i tłumaczeniem na PJM, bilety: 5 zł, sala 2):

2.05, g. 11 i 4.05, g. 18 – *Niebezpieczni dżentelmeni*, 9.05, g. 11 i 11.05, g. 18 – *Aftersun*, 16.05, g. 11 i 18.05, g. 18 – *Bezmiar*, 23.05, g. 11, 25.05, g. 18 – *W gorsecie*, 30.05, g. 11 – *Horuria*. Pokazy filmów w ramach cyklu *100-lecie Warner Bros* (sala 1, bilety: 21/18 zł): 7.05, g. 16 – *Sokół maltański*, 21.05, g. 16 – *Powiększenie*.

Pozostałe wydarzenia (wybrane): 7.05, g. 17 – Piotr Paszkiewicz – recital akordeonowy (Sala pod Zegarem, wstęp wolny), 9.05, g. 18 – Zamek Czyta: *Żeńska końcówka języka* (Sala Wielka, bilety: 5 zł), 13–14.05, g. 19 – premiera spektaklu *Biegnę* (grupa Jest Jak Jest, Sala Wielka, bilety: 30/20 zł), 20.05, g. 18–22 – Noc Muzeów (przestrzeń Zamku, szczegółowy program wydarzeń: [ckzamek.pl](http://ckzamek.pl)), 27.05, g. 19 – Krótka historia kina polskiego: *Nikt nie woła* (sala 1, bilety: 18 zł). W dniach 16–20.05 w CK Zamek odbędzie się Poznań Poetów. W programie spotkania z poetkami i poetami, m.in. Andrzejem Sosnowskim, Ryszardem Krynickim, Edwardem Pasewiczem, Ingą Iwasiów, ale też seminaria krytycznoliterackie i pojedynki poetów z krytykami – tym razem w ping-pongu (szczegółowy program: [poznampoetow.pl](http://poznampoetow.pl)). Szczegóły: CK Zamek, ul. Św. Marcin 80/82, informacja: tel. 61 646 52 72, [ckzamek.pl](http://ckzamek.pl).

TYTKA SENIORA

Redaguje: Aleksandra Gracjasz, CIS, ul. Mielżyńskiego 24  
(pon.–pt., w g. 8–16), e-mail: [aleksandra.gracjasz@centrumis.pl](mailto:aleksandra.gracjasz@centrumis.pl)



## Nocne oblicze biblioteki

Majowe oprowadzania po zabytkowych wnętrzach Biblioteki Raczyńskich: 6.05, g. 11, 17.05, g. 11 – dla seniorów, 20.05, g. 11 (zbiórka w holu, zapisy: tel. 61 885 89 55, w g. 8–16 od pon. do pt.). Spotkania w ramach cykli: *Biblioteka dostępną* (miejsce: BR, sala 1, 15.05, g. 18 – rozmowa z Jakubem Małeckim o książce *Sąsiednie kolory*, 25.05, g. 18 – spotkanie z Andrzejem Zarembą o książce *Życie bez nerwów*, opisującej zmagania ze stwardnieniem zanikowym bocznym), *Czytanie przestrzeni* (16.05, g. 18 – *Miasta dla ludzi, miasta dla drzew*, Filia Sztuki, sala 5), *Sztukmistrz* (18.05, g. 18 – spotkanie z wiolonczelistą Filipem Mer-skim, Filia Sztuki, sala 5), *Strony fotografii* (24.05, g. 18 – spotkanie z Andrzejem Stańkiem, Filia Sztuki, sala 5), *Klub książki u Raczyńskich* (26.05, g. 18 – *O kocie, który ratował książki* Sosuke Natsukawy, Filia Sztuki, sala 5), Tradycyjny Klub Dyskusyjny (29.05, g. 18 – *Zanim zerwiemy kwiat paproci*, spotkanie na temat zwy-

czajów i wierzeń związanych m.in. z Zielonymi Świątkami i nocą świętojańską, Filia Sztuki, sala 5), *Spotkanie z Arcydziełem* (31.05, g. 18 – Woluminy godzin *Livre d'heures* oraz *Horaes*, w programie: wykład i koncert, Filia Sztuki, sala 5). Kolejne spotkanie w ramach *Wtorku dla seniora* odbędzie się 16.05 o g. 16, tematyka: domowe uprawy i naturalne herbaty, Filia Sztuki, sala 5. Harmonogram pozostałych (wybranych) wydarzeń: 6.05, g. 12.30 – *O kobietach w życiu Henryka Sienkiewicza* (Muzeum

Literackie Henryka Sienkiewicza, Stary Rynek 84, zapisy: tel. 61 852 89 71), 9.05, g. 18 – spotkanie autorskie Krzysztofa Szymoniaka (rozmowa o autobiografii poety, Pracownia-Muzeum J.I. Kraszewskiego, ul. Wroniecka 14), 10.05, g. 18 – koncert muzyki polskiej (Filia Sztuki, sala 5), 13.05, g. 12 – *Moje Rataje, nasza biblioteka* (spacer z przewodnikiem, zbiórka: przed budynkiem Filii 2, os. Oświecenia 59), 22.05, g. 18 – *ArchiKod*: spotkanie z architektem Czesławem Bieleckim (Filia Sztuki, sala 5). •

**Oferta na Noc Muzeów (20.05):** BR, Galeria Atanazego (pl. Wolności 19, otwarta w g. 17–21): g. 17 – *Zwykli/Niezwykli lekarze w getcie warszawskim* – Anna Braude-Hellerowa i Franciszek Raszeja (wykład nawiązujący do wystawy); Pracownia-Muzeum J.I. Kraszewskiego (ul. Wroniecka 14, otwarte w g. 17–1): g. 18 – oprowadzanie po wystawie Stanisława Mrowińskiego i spotkanie z żoną artysty, g. 19.30 – koncert, g. 20.30 – projekcja filmu *Tajemnice Kraszewskiego*; Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza (Stary Rynek 84, otwarte w g. 17–1): g. 20 – *Jedli, pili i hulali? – czyli jak kuchnia kreuje bohaterów Trylogii*; Mieszkanie-Pracownia Kazimierza Hłakowiczówny (ul. Gajowa 4/8, otwarte w g. 17–20): g. 18 – oprowadzanie po muzeum. Szczegóły: Biblioteka Raczyńskich, pl. Wolności 19, tel. 61 885 89 09, bracz.edu.pl.

## Dobra nuta na bezsenność

Nieoczywiste wykonania utworów Krzysztofa Pendereckiego, Radiohead, Kory Jackowskiej czy Henryka Wieniawskiego czekają na uczestników festiwalu *Bezsennosc* (22–27.05). Będzie to 5-dniowa podróż przez autorskie interpretacje dobrze znanych utworów muzyki klasycznej i popularnej. Na festiwal

zaprasza Towarzystwo Muzyczne im. Henryka Wieniawskiego. Program: 22.05, g. 20 – Atom String Quartet, 23.05, g. 20 – FudalaRot Duo, *Transfiguration*, 24.05, g. 20 – Andrzej Ciepliński i Tymoteusz Bies, *Irrberge*, 26.05, g. 20 – Bartek Wąsik plays Radiohead, *Daydreamer*, 27.05, g. 20 – Michał Pepol,

*Kora nieskończoność*. Bilety na pojedynczy koncert: 20/30 zł – bilet ulgowy przysługuje emerytkom i emerytom. Miejsce: Sala Biała, Bazar Poznański, wejście od Al. Marcinkowskiego 10. Wszystkie koncerty będą transmitowane na kanale YouTube Wieniawski Society. Szczegóły: wieniawski.pl. •

## Macocha nie taka zła

Teatr Polski poleca spektakle w maju: 4–6.05, 10–11.05, g. 19 oraz 7.05, g. 18 – *Haga* (dziesięciu skazanych rosyjskich przywódców spędza czas w holenderskim więzieniu, wyrok zależy od widowni i ukraińskiej dziewczynki, która opowiada tę historię); 13.05, g. 19, 14.05, g. 15.30 i 18 – *Macocha* (próba zdekonstruowania negatywnego wizerunku macochy). Na powyższe spektakle (w podanych terminach) bilety dla seniorów w cenie 30 zł. Szczegóły: Teatr Polski w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 8/10, tel. 61 852 56 28, rezerwacja biletów: tel. 61 852 05 41, teatr-polski.pl. •



FOT. BWPICTURES  
Spektakl *Macocha* w Teatrze Polskim w Poznaniu

## Chłopaki nie płaczą?



FOT. MACIEJ ZAKRZEWSKI  
Spektakl *Bromance, Scena Robocza*

Ile imion ma kobiecość? Czy płacz to najlepszy sposób na wyrzucenie emocji? Majowe spektakle Sceny Roboczej: 5.05, g. 19 – *Dziewczyny opisują świat* (opowieść o tworzeniu się kobiecego podmiotu i różnych modelach kobiecości), miejsce: Pawilon, ul. Ewangelicka 1; 7.05, g. 19 – *Have a good cry* (spektakl zachęca do wyrzucenia z siebie bezsilności, podzielenia się ogromem trzymanych w sobie emocji), miejsce: Pawilon,

ul. Ewangelicka 1; 18.05, g. 19 – *Bromance* (performerzy skupiają się na sytuacjach, w których mężczyźni, z lęku przed wykluczeniem, wyrzekają się pewnych gestów i zachowań), miejsce: Dom Tramwajarza, ul. Słowackiego 19/21. Bilety dla seniorów: 20 zł, do nabycia przez stronę bilet24.pl oraz na miejscu 30 minut przed wydarzeniem. Szczegóły: tel. 795 577 022 (pon.–pt. w g. 11–15 oraz dwie godziny przed wydarzeniami). •

## Muzycynie i poetycko

Majowy program Teatru Muzycznego: 19–20.05, g. 19, 21.05 g. 17, 23–26.05, g. 19, 27.05, g. 15 – *Kombinat* (razem z głównymi bohaterami widzowie trafią do surrealistycznego świata Kombinat), bilety: 40–120 zł; 20.05, g. 11.45 –

Salon Poezji: Marta Wągrocka (aktorka przeczyta poezję Marii Konopnickiej), bilety: 10 zł. Kontakt: ul. Niezłomnych 1e, tel. 61 852 29 27. Posiadaczom Poznańskiej Złotej Karty przysługują bilety ulgowe. Szczegóły: teatr-muzyczny.pl. •

## Opera Seniora

Majowe wydarzenia Teatru Wielkiego w Poznaniu: 10.05, g. 19 – *Litanie ostrobramskie*, Stanisław Moniuszko, miejsce: Aula UAM, bilety senioralne: 40 zł (*Litanie* uważane są za jeden z najlepszych utworów tego typu w dorobku kompozytora); 17.05, g. 19 – *Pa-*

*siecznik/Olejniczak recital: Gabriel Chmura in memoriam*, miejsce: Aula UAM, bilety senioralne: 40 zł. Bilety do nabycia w kasie teatru: ul. Fredry 9, tel. 61 659 02 31, czynna od śr. do sob. w g. 13–18. Szczegóły: opera.poznan.pl. •

## Rozśpiewany maj

Schron Kultury Europa (ul. Rolna 24) zaprasza na kolejne tematyczne spotkania z muzyką na żywo. Senioralne śpiewanki odbywają się we wtorki o g. 17, w terminach: 9.05 – *Gdy piosenka szła do wojska*; 16.05 – *Wszystkie kwiaty wiosny w piosence*; 23.05 – *Mamo,*

*zaśpiewam ci piosenkę*; 30.05 – *Z piosenką na... Dzikim Zachodzie*. Uczestnikom będzie towarzyszył zespół, a teksty piosenek wyświetlane będą na ekranie, więc warto zabrać ze sobą odpowiednie okulary. Wstęp wolny! Szczegóły: tel. 604 853 782. •



## Maj w Muzeum Narodowym

**Muzeum Narodowe w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 9, tel. 61 856 80 00, czynne: wt.-śr. w g. 10-16, czw. w g. 10-18, pt.-sob. w g. 10-19, niedz. w g. 10-16, bilety na wystawę stałą: 20/13 zł (we wtorki wstęp wolny na stałe wystawy).**

Do 30.07 dostępna jest wystawa *Kenya Hara. Japońskie projektowanie graficzne* (bilety: 25/15 zł). To pierwsza w Polsce autorska wystawa jednego z najbardziej uznanych na świecie japońskich projektantów. Wydarzenia towarzyszące wystawie (koszt: bilet wstępu do muzeum): 7.05, g. 12 – wykład *Kiedy EGO spotyka EKO – jak zmienia się nasze podejście do przyrody?*, 28.05, g. 12 – wykład *Estetyka minimalizmu w japońskiej sztuce i projektowaniu*. Orowadzania kuratorskie po wystawie (koszt: bilet wstępu na wystawę, 25/15 zł, nie obowiązują zapisy): 11.05, g. 12.15 (dla seniorów), 12.05, g. 18. Cały

czas dostępna jest wystawa *Idę w świat i trwam. Obrazy Jacka Malczewskiego z Lwowskiej Narodowej Galerii*, która prezentuje 34 dzieła polskiego artysty. Od 27.05 dostępna będzie wystawa *Zwierzę przede mną* (na ekspozycji prezentowane będą obiekty wydobycie z muzealnych magazynów, a ich motywem przewodnim jest zwierzę w sztuce).

Pozostałe wydarzenia: 13.05, g. 11.15 – wykład w ramach cyklu *Świat obrazów*: Maciej Bieniasz, *Płonący* (koszt: bilet wstępu do muzeum, nie obowiązują zapisy), 20-21.05, g. 17-1 – Noc Muzeów (koszt: 3 zł, w programie m.in. spotkania z kuratorami wystaw, pokaz plakatów, g. 18 – projekcja filmu *Anhelli*, inspirowanego poematem Słowackiego oraz obrazami m.in. Malczewskiego, spotkania w ramach cyklu *Mistrzowie Młodej Polski*: g. 18.30, 19.30, 20, 22, szczegółowy pro-



Józef Mehoffer, *Pegaz*, 1901

gram: mnp.art.pl), warsztaty: *Wielki gotyk: kaligrafia* (od 12.05, pt., g. 17-20, sob., g. 11-14, nauka dużych liter pisma gotyckiego, koszt: 220 zł, zapisy: kaligrafia@mnp.art.pl).

**Muzeum Sztuk Użytkowych w Zamku Królewskim w Pozna-**

**niu, Góra Przemysła 1, tel. 61 856 80 75, czynne: wt.-śr. w g. 10-16, czw. w g. 10-18, pt.-sob. w g. 10-19, niedz. w g. 10-16, bilety na wystawę stałą: 20/13 zł (we wtorki wstęp wolny na stałe wystawy).** Do 30.07 dostępna jest wystawa *Barbie – nieznanne oblicza*, prezen-

tująca wątki z ponad sześćdziesięcioletniego „życia” najłynniejszej lalki świata. Wydarzenia towarzyszące wystawie: 5.05, g. 18 – oprowadzanie kuratorskie (koszt: 7/5 zł, zapisy: tel. 61 856 80 75), 13.05, g. 13 – wykład *Barbie w Polsce* (wstęp: 7/5 zł), 26.05, g. 18 – *Zostań projektantką razem z Barbie!* (krótki kurs szych miniaturowych kreacji, wstęp: 15 zł, zapisy od 8.05: tel. 61 856 81 84). Pozostałe wydarzenia: 20-21.05, g. 17-1 – Noc Muzeów (koszt: 2 zł, wstęp na galerię stałą i wystawę czasową), 25.05, g. 12 – Czwartki dla Seniorów: *Wszystko dla Pań* (oprowadzanie po ekspozycji Muzeum Sztuk Użytkowych, wstęp: 20/13 zł, zapisy od 8.05: tel. 61 856 80 75), od 26.05 (pt. w g. 16-20, sob. w g. 11-15) rusza kurs plenerowy rysunku i malarstwa *Panorama* (koszt: 280 zł, zapisy: warsztaty@mnp.art.pl).

## Maj w archeologii

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, pałac Górków, ul. Wodna 27, tel. 61 852 82 51, czynne: wt.-czw. w g. 9-16, pt. w g. 10-17, sob. w g. 11-18, niedz. w g. 12-16, bilety: 10/15 zł, szczegóły: nowa.muzarp.poznan.pl. 9.05, g. 12 – spotkanie dla seniorów: *Archeologiczne spacerki* (zbiórka: Rezerwat Genius loci, wstęp wolny), 23.05, g. 12 – wykład dla seniorów: *Porozmawiajmy o... warsztacie konserwatora zabytków* (po wykładzie będzie można wziąć udział w badaniu składu obiektów metalowych – należy przynieść drobny przedmiot metalowy, sala audiowizualna, wstęp wolny), 20-21.05 – Noc Muzeów: *Srebrem i złotem utrwalone* (w programie m.in. wykłady o historii fotografii i jej roli w archeologii, gra muzealna, kuratorskie zwiedzanie wystawy *Archeologia utrwalona w kadrze*, wstęp wolny). Rezerwat Archeologiczny Genius loci, ul. Posadzego 3, tel. 61 852 21 67, czynny: wt.-czw. w g. 10-16, pt.-sob. w g. 10-18, niedz. w g. 10-15, bilety: 10/15 zł, szczegóły: rezerwat.muzarp.poznan.pl. *Majówka z Rezerwatem*: 2.05, g. 12 – otwarty plener malarski przed kościołem NMP (materiały



Złote ozdoby znalezione w pracowni złotniczej

plastyczne we własnym zakresie, wstęp bezpłatny, zapisy: tel. 61 852 21 67), 2.05, g. 14 i 3.05, g. 13 – spacer z archeologiem (kościół NMP i ekspozycja palatium Mieszka I, wstęp bezpłatny, zapisy: tel. 61 852 21 67). Wykłady z cyklu *Oblicza gotyku* (sala multimedialna, wstęp wolny): 12.05, g. 18 – *Sztuka gotyku na ziemiach polskich*; 26.05, g. 18 – *Plakietki pielgrzymie i inne dewocjonalia z badań archeologicznych na Starym Rynku w Poznaniu*. Noc Muzeów (20.05, g. 17-24, wstęp wolny): g. 17 – zwiedzanie z kuratorem ekspozycji *Wczesno-*

*średniowieczne ozdoby złote odkryte w pracowni złotniczej przy poznańskim palatium* (Rezerwat Genius loci), g. 18, 19.30 i 22.30 – zwiedzanie pałacu Mieszka I z księżną Dobrawą oraz kościoła NMP, g. 20.15 – zwiedzanie z przewodnikiem ekspozycji stałej (Rezerwat Genius loci), g. 21.30 – wykład *Najstarsza pracownia jubilerska w Poznaniu. O biżuterii wczesnopiastowskiej i przypalacowej pracowni złotniczej* (sala multimedialna). W plenerze rezerwatu odbywać się będą pokazy średniowiecznego złotnika oraz mincerza.

## Senior w Muzie

Projekcje odbywają się w kinie Muza w środy o g. 15. Bilety dla seniorów 14 zł (po okazaniu legitymacji emeryta-rencisty albo Karty Seniora). Program na maj: 17.05 – *Vika* (musical dokumentalny, słodko-gorzki portret 84-letniej DJ-ki, która celebrytuje życie do samego końca), 24.05, g. 15 – *Prawdziwe*

*życie aniołów* (Krzysztof Globisz powraca ponownie jako anioł, tym razem po trudnych przejściach), 31.05, g. 15 – *Book Club. Następny rozdział* (przyjaciółki z klubu książki odkrywają kolejne pozycje obowiązkowe, tym razem podczas wakacji we Włoszech). Szczegóły: tel. 61 852 34 03, kinomuza.pl.

## Ukwiecony maj

Klub Starówka (filia nr 4 Zespołu Dziennych Domów Pomocy przy ul. Wielkiej 1) zaprasza seniorki i seniorów do udziału w warsztacie florystycznym. Każdy będzie mógł wykonać swoją kompozycję z kwiatów żywych, jak i sztucznych, ułożone we własnoręcznie zdobionych doniczkach. Warszt-

tat odbędzie się 22.05 o g. 12. Podczas spotkania organizatorzy opowiedzą też o tym, jakie wymagania trzeba spełniać, żeby stać się członkiem lub członkinią Klubu Starówka i uczestniczyć w regularnych zajęciach. Udział bezpłatny, obowiązują zapisy: tel. 61 855 76 47.

## Powstanie na ekranie

26.05 o g. 15.30 w kinie Charlie Monroe (ul. Rybaki 6a, w ramach cyklu *Kino dla seniora*) projekcja fabularyzowanego dokumentu *Zwycięstwo. Powstanie Wielko-*

*polskie 1918-1919*. Ceny biletów: pojedynczy (senioralny) – 17 zł, grupowy – 12 zł (grupa od 10 osób). Zgłoszenia: tel. 601 700 688.



## Ogród bez tajemnic

W maju Dom Bretanii zaprasza w podróż do francuskich ogrodów. Wykłady w ramach XXXIII Dni Kultury Francuskiej i Frankofonii (wstęp wolny): 10.05, g. 18 – *Podróż dookoła świata w moim ogrodzie* – wykład Michela Damblanta, bretońskiego architekta krajobrazu, pisarza i podróżnika, 11.05, g. 18 – *Tajemnice życia miłosego kwiatów*, 17.05, g. 18 – *Ogrody różane we Francji*. Do 30.05 w Domu Bretanii dostępna jest wystawa zielników z pracowni Atelier Pachatur prezentująca kompozycje z suszonych kwiatów z bretońskich ogrodów, czynna: pon.–śr. w g. 11–19.30, czw.–pt. w g. 10–17, wstęp wolny. Spotkania w ramach cyklu *Zielone wykłady* (wstęp wolny): 22.05, g. 18 – *Loara – królowa francuskich rzek*, 25.05, g. 18 – *Czudne mi figurami ty polskie księgi ozdobił* (wykład wokół ilustracji z najstarszego polskiego zielnika drukowanego). Szczegóły: Dom Bretanii, Stary Rynek 37, tel. 61 851 68 51, [dombretanii.org.pl](http://dombretanii.org.pl).



FOT. Z ARCHIWUM DOMU BRETTANII

• Méli mélo

## Wiosna w Szreniawie

Muzeum w Szreniawie w maju przywita kwitnącym parkiem i ogrodem.

Dostępne wystawy: *Chcesz mieć kości całe? Prowadź byka na drążku!* (bezpieczna praca w gospodarstwach i zakładach pracy), *W co stroili się Glabiszowie? Co nieco o ubiorach w dwudziestolecie międzywojennym*. Weekendowe pokazy: 6–7.05, g. 12–16 – *Bezpieczny weekend*, 13–14.05, g. 12–16 – *Ogrodnicy w Szreniawie* (warsztaty wiosennego pikowania roślin), 20–21.05, g. 12–16 – *Moda w Muzeum* (zwiedzanie wystawy *W co stroili się Glabiszowie?*, pokaz haftu i szycia oraz zdobienia odzieży przez twórczynie ludowe). 28.05 się również Festyn Zielonościw-



FOT. Z ARCHIWUM MUZEUM W SZRENIAWIE

Otoczenie Muzeum w Szreniawie

kowy – pokazy pracy artystów ludowych, możliwość zapoznania się z tradycyjną kuchnią, warsztaty. Do muzeum można dotrzeć pociągami z dworca Poznań Główny i Poznań

Dębiec, autobusami linii nr 703, 705 i 707 z pętli Górczyn. Cena biletu dla seniorów – 14 zł. Szczegóły: tel. 61 810 76 29, wew. 63, [muzeum-szreniawa.pl](http://muzeum-szreniawa.pl).

## Chroń swoje mienie!

Bezpieczeństwo nie jest wartością daną raz na zawsze – skutecznym środkiem ochrony może okazać się wysoki poziom świadomości zagrożeń, z jakimi spotkać mogą się osoby starsze. Wydział Prewencji Komendy Wojewódz-

kiej Policji w Poznaniu realizuje projekt Wielkopolskiej Kampanii Społecznej *Stop manipulacji – Seniorze, chroń swoje mienie*, którego celem jest budowanie prospołecznych postaw wśród wielkopolskich senierek i senio-

rów w zakresie bezpieczeństwa. W ramach projektu zaplanowano szereg działań informacyjno-edukacyjnych – szczegóły będą pojawiać się na łamach kolejnych wydań „Senioralnego Poznania”.

# ZUS

ZAKŁAD  
UBEZPIECZEŃ  
SPOŁECZNYCH

## Nowe tablice GUS

Główny Urząd Statystyczny ogłasza nowe tablice średniego dalszego trwania życia co roku. Opublikowana w tym roku tablica powstała na podstawie danych o śmiertelności za 2022 rok.

W porównaniu do zeszłorocznej tablicy GUS nastąpił wzrost średniego dalszego trwania życia we wszystkich przedziałach wiekowych, w tym o: 18,6 miesiąca dla 30-latków, 15,4 miesiąca dla 60-latków, 13,8 miesiąca dla 65-latków, 6 miesięcy dla 80-latków. Średnie dalsze trwanie życia jest wciąż jednak krótsze niż w ostatniej przedpandemicznej

tablicy GUS, z 2020 roku. Od 1 kwietnia ZUS będzie korzystał z nowej tablicy GUS, obliczając wysokość nowo przyznawanych emerytur. Najnowsza tablica trwania życia pozwala obliczyć emeryturę osobie w wieku 60 lat niższą o 6,1 proc., a osobie w wieku 65 lat – o 6,6 proc. niż na podstawie poprzedniej tablicy. Nowe tablice nie dotyczą osób, które już przeszły na emeryturę. Przeliczenie świadczenia jest możliwe w ściśle określonych sytuacjach, np. gdy emeryt po przyznaniu świadczenia pracował i odprowadzał składki emerytalne.

### W SKRÓCIE

■ **Palmiarnia dla Ziemi.** Weekend dla Ziemi w Palmiarni Poznańskiej: 20–21.05 w Pawilonie III (w programie m.in. zajęcia związane z segregacją odpadów). Zaplanowano też kolejne spacerzy z przewodnikiem: 23.05 i 20.06, g. 11 (przybliżenie bogatej kolekcji roślin pochodzących z różnych stref klimatycznych), zapisy: tel. 514 652 476, 510 674 848, bilety: 4 zł. W ramach akcji *Wtorki Seniora* bilety do Palmiarni dla osób 60+ w cenie 4 zł. Kontakt: ul. Matejki 18, tel. 61 865 89 07, godziny otwarcia: wt.–pt. w g. 9–17, sob.–niedz. w g. 9–18 (kasa biletowa zamykana jest na godzinę przed zamknięciem Palmiarni), bilety: 12/16 zł.

■ **Nowoczesny i aktywny senior.** Poznańska Caritas zaprasza mieszkanki i mieszkańców Poznania w wieku 60+ do udziału w bezpłatnym kursie komputerowym na poziomie podstawowym, w terminie 24.05–14.06. Szczegóły i zapisy: tel. 513 505 807 (w g. 9–15).

■ **PUTW.** Przyrodniczy Uniwersytet Trzeciego Wieku zaprasza na wykłady: 11.05, g. 15 – *Storczyki w Polsce – stan obecny i zagrożenia*, 25.05, g. 15 – *Wśród zaskrońców, żmij, pytonów i boa – węże w naszym otoczeniu i dlaczego budzą w nas strach*. Wykłady odbędą się w Collegium Maximum, ul. Wojska Polskie-

go 28, sala A, wstęp wolny. W maju zaplanowano również bezpłatne warsztaty (*Bluszcz kurdybanek – niepozorna roślina o niezwykłej mocy oraz Kompostowanie w ogrodzie, na działce i na balkonie*). Informacja o ich terminach oraz zapisach pojawi się na stronie internetowej PUTW: [www1.up.poznan.pl/cku/putw](http://www1.up.poznan.pl/cku/putw), Szczegóły: tel. 61 848 70 26.

■ **O finansach w kryzysie.** Kolejny wykład z cyklu *Nauka i Społeczeństwo* organizowany przez Oddział PAN w Poznaniu odbędzie się 18.05 o g. 17. Wykład *Zarządzanie finansami w dobie kryzysu* wygłoszą reprezentanci Katedry Finansów Przedsiębiorstw oraz Instytutu Rachunkowości i Zarządzania Finansami UEP. Spotkanie odbędzie się tradycyjnie w Sali Turkusowej w pałacu Działyńskich. Wstęp wolny.

■ **Spacerzy z pomysłem.** Spacerzy z przewodnikami [PoPoznaniu.pl](http://PoPoznaniu.pl): 27.05, g. 11 i 16 – *Półwiejska i okolice – wokół poznańskiego deptaka* (początek: pl. Wiosny Ludów, pomnik H. Cegielskiego). Zwiedzanie dawnych przedmieść Poznania. Jakie zmiany zachodziły w tych okolicach na przestrzeni wieków i kto miał na nie wpływ? Nie obowiązują zapisy, udział bezpłatny (można przewodnikowi podziękować napiwkami). Szczegóły: [popoznaniu.pl](http://popoznaniu.pl).



## MIEJSCA PRZYJAZNE SENIOROM

Akcja CIS promuje miejsca, które odpowiadają na potrzeby osób starszych poprzez oferowanie atrakcyjnych produktów, usług, zniżek i dostosowanie swojej architektury. Tym razem polecamy:



### Grota Solna Galos

Tutaj można się odprężyć i zrelaksować, przebywając w wyjątkowych dla organizmu warunkach – dobrotliwym mikroklimacie. W maju seniorzy mogą skorzystać z seansów w promocyjnej cenie 10 zł (zamiast 15 zł) – w pon., śr. i pt. o g. 11. Należy zabrać ze sobą skarpetki na zmianę. Obowiązują zapisy: ul. Spychalskiego 34, tel. 530 752 982, [Joganasoli@gmail.com](mailto:Joganasoli@gmail.com).

### Centrum Medyczne Synexus

Ośrodek badań klinicznych Synexus zachęca do udziału w bezpłatnych badaniach oraz konsultacjach lekarskich – dostępne jest badanie wątroby metodą Fibroscan (całkowicie bezbolesne, polega na przyłożeniu sondy nad prawą górną częścią wątroby, wyniki informują o stopniu jej zwłóknienia i stłuszczenia, dla kobiet i mężczyzn w wieku 45+) oraz densytometria (badanie wykrywa osteoporozę na wczesnym etapie jej rozwoju, dla kobiet w wieku 60–90 lat). Ośrodek poszukuje też uczestników do badań klinicznych w zakresie: łuszczykowego zapalenia stawów, zwyrodnienia stawów kolanowych, depresji (dla osób do 65. roku życia), nadciśnienia tętniczego (dla osób do 75. roku życia), choroby Leśniowskiego-Crohna lub wrzodziejącego zapalenia jelita

grubego (dla osób do 75. roku życia). Badania wykonywane są w Centrum Medycznym Synexus, przy ul. Głogowskiej 31/33, szczegóły i zapisy: tel. 61 641 41 41 (od pon. do pt. w g. 8–18).

### Centrum Kriomedica

Pilates to spokojne, statyczne ćwiczenia wykonywane przy delikatnej muzyce, najczęściej na macie gimnastycznej, dla osób w każdym wieku. W pilatesie nie liczy się szybkość wykonywania ćwiczeń, tylko ich precyzja, szczególną uwagę poświęca się również prawidłowemu oddychaniu. Ćwiczenia zmniejszają odczucia bólowe, poprawiają ruchomość w stawach, wytrzymałość mięśni i koordynację ruchową. Zajęcia odbywają się w każdy piątek o g. 11.30 (ul. Starołęcka 42), w małych grupach. Cena regularna: 19,90 zł za udział w zajęciach, dla seniorów przewidziano 20 proc. zniżki, przy zakupie karnetu na 10 wejść jedno wejście gratis. Szczegóły: tel. 61 871 55 00.

### Wielkopolskie Centrum Fizjoterapii

Dysfunkcje w okolicy miednicy i stref intymnych, gubienie moczu, obniżenie narządów, blizny w okolicy jamy brzusznej czy podbrzusza – wszystkie te problemy są wskazaniem do terapii i konsultacji z fizjoterapeutką uroginekologiczną. W Wielkopolskim Centrum Fizjoterapii (ul. Łomżyńska 1) można umówić się na takie spotkanie, podczas którego zostanie dobrana odpowiednia

profilaktyka oraz indywidualne plany ćwiczeń. Szczegóły: tel. 692 750 222.

### Razem w Formie

Gimnastyka w wodzie – zajęcia odbywają się w małych grupach we wtorki i czwartki o g. 9 i 10 w przestronnym i cichym basenie w Galerii Poznania (ul. Pleszewska 1). Po zajęciach seniorzy mają możliwość skorzystania z sauny i kąpieli pelfkowej (bez dodatkowych opłat). W maju i czerwcu dostępna jest promocja: 10 proc. rabatu na karnet dla nowego uczestnika i dla osoby polecającej treningi innym. Szczegóły: tel. 500 055 056.

### Akademia Podróży Wojazer

Program najbliższych wycieczek: *Kaszuby – niezwykła kraina* (termin: 3–7.05, cena: 1350 zł, w programie m.in. skansen kaszubskiej wsi, Muzeum Ziemi Kościerskiej, dom „na głowie”, pałac Przebendowskich, Muzeum Parku Narodowego w Borach Tucholskich), *Lubniewice-Łagów. Miejsca nie tylko dla zakochanych* (termin: 13.05, cena: 170 zł, z Poznańską Żółtą Kartą – 160 zł, w programie m.in. Lubniewice: Mostek Miłości, Ławeczka Miłości, Zamek Książąt Lubomirskich, kościół Podwyższenia Krzyża Świętego, Łagów: zamek Joannitów z XIV w.), *Podlasie – bogactwo kultur i natury* (termin: 13–17.05, cena: 1290 zł, w programie m.in. Tykocin, Ławra Supraska, Sokółka i Bohoniki, Białystok, Kraina Otwartych Okiennic, Muzeum Przyrodnicze i Zagroda Żubrów Białowieży, Drohiczyn). Szczegóły: Akademia Podróży Wojazer, ul. Św. Marcina 47 lok. 6 (Pasaż Różowy), tel. 61 662 84 03, 537 212 020, [akademia-wojazer.pl](http://akademia-wojazer.pl).

## CIS zaprasza \* CIS

Czekamy codziennie od pon. do pt. w g. 8–16 przy ul. Mielżyńskiego 24. Warto być z nami w kontakcie: tel. 61 847 21 11, warto też zaglądać na naszą stronę internetową: [centruminiciatyw.com.pl](http://centruminiciatyw.com.pl)

Centrum Inicjatyw Senioralnych [trumis.pl](http://trumis.pl) oraz profil facebookowy. Polecamy również zapisać się do naszego newslettera.

## W poszukiwaniu przyjemności

10.05 w g. 12–14.20 w Centrum Inicjatyw Senioralnych odbędą się warsztaty dotyczące seksualności w dojrzałym wieku. Spotkanie potrwa 2,5 godziny i dedykowane jest seniorom. Poruszane wątki podczas warsztatu: doświadczenie przyjemności, stereotypy i przekonania na temat przyjemności

i seksualności. Spotkanie poprowadzi Klaudia Latosik – edukatorka psychoseksualna, terapeutka par, współautorka projektu *Srebrny Warkocz*. Warsztat odbędzie się w kameralnej grupie i przyjaznej atmosferze. Zapisy: w siedzibie CIS (ul. Mielżyńskiego 24) lub tel. 61 847 21 11. Udział bezpłatny.

## Pozbądź się kopciucha!



Wydział Klimatu i Środowiska Urzędu Miasta zachęca do skorzystania z miejskiego programu Kawka Bis, który daje możliwości pozyskania dofinansowania na zmianę sposobu ogrzewania z węglowego na inne, bardziej ekologiczne. Od przyszłego roku używanie pozaklasowych kopciuchów na terenie Poznania będzie karane. W ramach programu uzyskać można nawet 100 proc. dofinansowania kosztów wymiany. Nabór trwa do 31.07.2023. Wnioski wraz z załącznikami można składać pocztą na adres: Wydział Klimatu i Środowiska UMP, ul. Gronowa 22a,

61-655 Poznań, przez ePUAP lub osobiście w siedzibie wydziału. Szczegóły i formularze wniosków dostępne są na stronie: [poznania.pl/kawka](http://poznania.pl/kawka). Kontakt: tel. 61 878 40 61/62, 61 878 40 68, 61 878 50 71. 29.05 o g. 12 w siedzibie CIS (ul. Mielżyńskiego 24) odbędzie się spotkanie na temat programu, podczas którego pracownicy Wydziału Klimatu i Środowiska przedstawią możliwości pozyskania dofinansowania oraz pomogą wypełnić wnioski o dotację. Udział bezpłatny, obowiązują zapisy: tel. 61 847 21 11 lub osobiście w siedzibie CIS.

## Z pamiętnika archiwisty

Przy ul. Mielżyńskiego, w gmachu Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, znajduje się Archiwum Polskiej Akademii Nauk. Jest ono jednym z dwóch oddziałów Archiwum PAN. Tworzenie bazy źródłowej do badań nad historią nauki i kultury polskiej jest głównym celem działalności

archiwum. O dziejach archiwum, organizacji, zasobie archiwalnym, pozyskiwaniu i opracowaniu zbiorów oraz innych ciekawostkach związanych z pracą archiwisty będzie się można dowiedzieć podczas spotkania w Centrum Inicjatyw Senioralnych, które odbędzie się 19.05 o g. 12 – w pro-

gramie wykład dra Jarosława Matysiaka, kierownika poznańskiego Oddziału Archiwum PAN. Osoby zainteresowane będą miały również możliwość zwiedzenia archiwum. Udział bezpłatny, obowiązują zapisy: osobiście w CIS (ul. Mielżyńskiego 24) lub telefonicznie: 61 847 21 11.



# Witaj, Wodzu!

Deszcz kwiatów i gałązek bzu na dworcu głównym, bramy triumfalne, otwarte dla publiczności ćwiczenia na poligonie w Biedrusku, gala na Uniwersytecie i blisko stutysięczny „hołd ludności” przed ratuszem. Sto lat temu Ferdinand Foch odwiedził Poznań.

„Wielki bohater nowożytnego świata, genialny oswobodziciel własnej ojczyzny Francji, pogromca potęgi, zdawało się niepokonanej, wskrzesiciel Polski i innych wieków niewolą gnębionych narodów, przybywa do udręczonej ziemi wielkopolskiej, aby oglądać błogie skutki swego wielkiego dzieła wskrzeszenia narodu polskiego i radować się owocami swego wiekopomnego wyzwolenie czynu, dokonanego wśród strasznych, gigantycznych zmagania największej armii świata na krwią przesiąkniętych i gruzami pokrytych polach Francji, dla dobra uciemnionej przez wroga moce ludzkości”. Tymi słowami 25 kwietnia 1923 roku zwracał się do mieszkańców Poznańskiego wojewoda Adolf hr. Bniński, zapowiadając majową wizytę marszałka Ferdinanda Focha w stolicy Wielkopolski. Zostawiając na boku charakterystyczny dla epoki, podniosły ton cytowanej odezwy, korespondujący swoją drogą z entuzjastyczną reakcją lokalnej prasy na jej zawartość, przyznać trzeba, że trudno się owemu poruszeniu dziwić. Do Poznania przyjechać miał bowiem nie tylko ten, do którego należało ostatnie słowo w wojnie „za Wolność Ludów”, ale przede wszystkim ten, który w lutym 1919 roku przesądził o zwycięstwie powstania wielkopolskiego. To właśnie jego słynne „dotąd, a nie dalej!” zmusiło stronę niemiecką do podpisania korzystnych dla walczących Wielkopolan warunków rozejmu w Trewirze, który na długo przed rozstrzygnięciami konferencji pokojowej w Paryżu zabezpieczał terytorialne zdobycze grudniowego zrywu (vide IKS 2019/2).

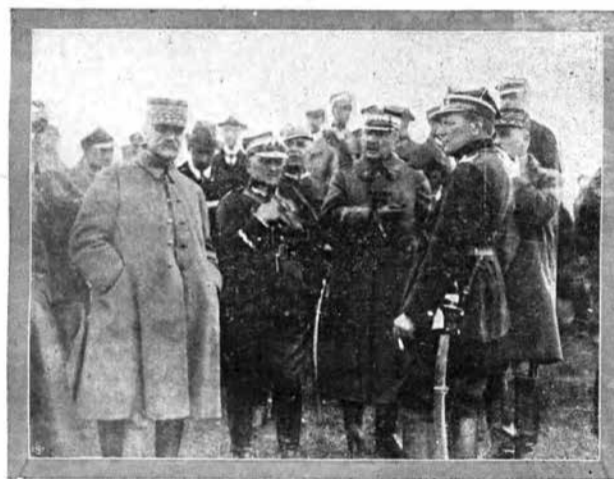
Przyjazd Ferdinanda Focha do Poznania, do którego doszło ostatecznie 7 i 8 maja 1923 roku, wiązał się wprost z uzgodnionym na najwyższym szczeblu i zaplanowanym na dziesięć dni tournée francuskiego wojskowego po Polsce (2–12.05.1923 r.). Jego kluczowym elementem była rzecz jasna Warsza-



Powitanie marszałka Ferdinanda Focha na peronie dworca głównego w Poznaniu, 7 maja 1923 roku, fot. W. Czarnecki, ze zb. RMP

wa, gdzie Foch uczestniczył m.in. w odsłonięciu pomnika księcia Józefa Poniatowskiego przed pałacem Saskim. Od początku zakładano jednak, że główny architekt trewirskiej rozgrywki powinien zjechać również do grodu Przemysława, co prędko znalazło odzwierciedlenie w oficjalnym programie pobytu. Wyjątkowa ranga spodziewanego gościa oraz niezwykle krótki czas, który pozostawiono polskim gospodarzom na przyjęcie „największego Francuza naszych czasów”, sprawiły, że stolica Wielkopolski, podobnie jak pozostałe miasta wytypowane do jego podjęcia, musiała działać w trybie ekstraordynaryjnym. Na wysokości zadania stanęli wszyscy: Dowództwo Okręgu Korpusu, które zorganizowało wielkie ćwiczenia w Biedrusku podziwiane przez około 40 tys. osób, wojewoda Bniński podejmujący marszałka w prezydenckiej kwaterze na zamku (do niedawna cesarskim), władze Poznania z prezydentem Cyrylem Ratajskim na czele, które na Starym Rynku przygotowały dla Focha „hołd ludności Poznania”, wresz-

## Marszałek Foch na manewrach w Biedrusku.



Marszałek Foch na wzgórzu swego imienia w Biedrusku przypatruje się manewrom. Po lewej stronie stoją: gen. dyw. Skierski – Inspektor Armji, gen. dyw. Raszewski – D-ca O. K. VII i pulk. szt. gen. Kleeberg – D-ca 14 Dyw. Piech., kierown. manewrów.

Marszałek Foch na manewrach w Biedrusku. Pierwsza strona czasopisma „Żołnierz Wielkopolski”, 11 czerwca 1923 roku

cie młody Uniwersytet Poznański ofiarujący mu godność doktora honorowego. Ta ostatnia uroczystość odbyła się w wypełnionej po brzegi i bogato udekorowanej Auli

Uniwersyteckiej. Zakończyła się zaś... odniesieniem marszałka do oczekującego nań samochodu na barkach wiwatujących na jego cześć studentów.

Nie może zatem dziwić fakt, że śmierć Ferdinanda Focha (20.03.1929 r.) wywołała w Wielkopolsce znaczny rezonans, który szybko pozostawił ślad w poznańskiej przestrzeni miejskiej. Zadbana o to zwłaszcza lokalna prasa, która na przełomie marca i kwietnia 1929 roku z podziwu godną regularnością pisała o zasługach marszałka wobec „wolnego świata”, wspominała o jego ścisłych związkach z Polską, relacjonowała przebieg żałoby i uroczystości pogrzebowych w Paryżu, a także donosiła o długim szeregu inicjatyw upamiętniających Focha w samym Poznaniu. Najważniejsza z nich zmaterializowała się na posiedzeniu Rady Miejskiej 17 kwietnia 1929 roku, gdy radni, powstawszy z miejsc, „bez sprzeciwu, jednomyślnie – jak pisał „Dziennik Poznański” – zatwierdzili wniosek o nazwanie ulicy Głogowskiej i ulicy Łazarskiej – ulicą Marszałka Focha”. Wielkomijska ul. Marszałka Focha, nosząca taki charakter zwłaszcza w sąsiedztwie Pewuki oraz dworca kolejowego, funkcjonowała pod patronatem francuskiego wojskowego do 1949 roku (wyjąwszy okres II wojny światowej). To właśnie wtedy zastąpił go minister obrony z moskiewskiego nadania – Konstanty Rokossowski, który z kolei przetrwał w poznańskiej onomastyce do 1956 roku. Wiatr odwilży szczęśliwie pozbawił go łazarskiej ulicy, okazał się jednak zbyt słaby, by przywrócić ją Fochowi.

Sowieckiego marszałka zastąpiła mająca mimo wszystko swoje historyczne uzasadnienie Głogowska, co było swoistym kompromisem. Skazany na zapomnienie zwycięzca spod Marny i twardy negocjator z Trewiru „wrócił” do Poznania dopiero 7 listopada 2017 roku. Taką datę nosi uchwała Rady Miasta w sprawie nadania jego imienia skwerowi u zbiegu łazarskich ulic Stanisława Wyspiańskiego i Jana Matejki.

Piotr Grzelczak



## Alarmowy 112

Policja .....	112, 997
Straż pożarna .....	112, 998
Pogotowie ratunkowe .....	112, 999
Straż Miejska .....	986, 606 986 986
Pogotowie energetyczne .....	991
Pogotowie gazowe .....	992
Pogotowie ciepłownicze .....	993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne .....	994
Pogotowie techniczne MPGM .....	61 639 72 38
Centrala Nadzoru Ruchu MPK .....	19 445
Schronisko dla zwierząt .....	61 868 10 86

### CENTRUM INICJATYW SENIORALNYCH

ul. Mielżyńskiego 24  
pon.–pt. g. 8–16  
centrum@centrumis.pl  
www.centrumis.pl  
..... 61 847 21 11  
..... 61 842 35 09

### CENTRUM INFORMACJI Kulturalnej (CIK)

ul. Ratajczaka 44  
(w budynku Arkadii)  
pon.–pt. g. 10–18  
sob. g. 10–17  
www.cik.poznan.pl  
..... 61 854 07 52  
..... 61 854 07 53  
..... 61 854 07 54

### MIEJSKA RADA SENIORÓW

ul. 3 Maja 46  
..... 885 960 352  
..... 61 878 58 56

### POZNAŃSKIE CENTRUM ŚWIADCZEŃ

Zajmuje się m.in. wypłatą zasiłków i innych świadczeń oraz wydawaniem Poznańskiej Złotej Karty.

ul. Wszystkich Świętych 1  
swiadczenia@pcs-poznan.pl  
..... 61 646 33 44

### MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE

Jednostka miejska, w której można uzyskać pomoc usługową, finansową, rzeczową i inne świadczenia z zakresu pomocy społecznej oraz wsparcie socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne w trudnej sytuacji życiowej.

Siedziba główna:  
ul. Cześćnikowska 18  
sekretariat ..... 61 878 17 00

Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 17 26  
Filie MOPR-u:

Grunwald, ul. Matejki 50  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 49 22

Jeżyce, ul. Sienkiewicza 22  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 840 23 06

Nowe Miasto,  
os. Piastowskie 81  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 18 18

Stare Miasto,  
ul. Kościuszki 103  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 18 51

Wilda, ul. Opolska 58  
..... 61 878 19 25

Sekcja ds. Domów Pomocy Społecznej  
ul. Gronowa 22  
..... 61 878 17 82

Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych  
ul. Cześćnikowska 18  
..... 61 878 17 31

Dział Pomocy Osobom Bezdomnym  
ul. Gronowa 22  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 17 89 (91)

Dział Wsparcia Specjalistycznego  
ul. Matejki 50  
..... 61 878 57 51

OFERTA MOPR dla seniorów: usługi opiekuńcze, teleopieka, jeden ciepły posiłek dziennie z dowozem do domu seniora, zapewnienie seniorom niesamodzielnym całodobowej pomocy w domach pomocy społecznej (skierowanie i umieszczenie).

### WYDAWANIE ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I ŚWIADCZENIA

Starostwo Powiatowe w Poznaniu  
ul. Słowackiego 8  
Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności  
..... 61 841 07 05  
..... 61 841 07 06

Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Wielkopolskim  
ul. Kazimierza Wielkiego 24/26  
..... 61 850 87 60

## PAKIET POZNAŃ VIVA SENIOR

**Poznańskie Pudełko Życia.** Zawiera informacje o stanie zdrowia i osobach, które należy poinformować w nagłych wypadkach. Ma na celu usprawnienie niesienia pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Dostępne w Centrum Inicjatyw Senioralnych przy ul. Mielżyńskiego 24. **Zgłoszenie: 61 847 21 11.**

**Poznańska Złota Karta.** Upoważnia do korzystania z szerokiej oferty ulg i rabatów w miejskich instytucjach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych oraz w prywatnych firmach. Przysługuje osobom w wieku 60+. Wnioski o wydanie Poznańskiej Złotej Karty można składać w siedzibach Poznańskiego Centrum Świadczeń przy ul. Wszystkich Świętych 1 (róg ul. Za Bramką). Poznańskie Centrum Świadczeń obsługuje tylko umówionych klientów. Wizytę w PCS można umówić za pośrednictwem Poznań Kontakt: 61 646 33 44.

**Książka dla Seniora.** Wypożyczanie książek, audiobooków i filmów z Biblioteki Raczyńskich z dostawą do domu. Usługa skierowana jest do osób w wieku 60+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Porządkowanie nagrobków.** Bezpłatne mycie nagrobków bliskich oraz czyszczenie terenu wokół nich na dwóch miejskich cmentarzach: Junikowie i Miłostowie, usługa skierowana do osób w wieku 80+. Wykonywana jest od pon. do pt. w g. 7-15, można z niej skorzystać raz w roku. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: tel. 61 646 33 44.**

**Mycie okien.** Bezpłatne mycie okien w miejscu zamieszkania seniora. Usługa skierowana do osób w wieku 80+, wykonywana jest od pon. do pt. w godz. 10-18, można z niej skorzystać jeden raz w ciągu roku. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: tel. 61 646 33 44.**

**Złota Rączka dla Seniora.** Pomoc przy drobnych domowych usterkach. Usługa skierowana do osób w wieku 65+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Taksówka dla Seniora.** Usługi transportowe świadczone na rzecz osób mających trudności w samodzielnym poruszaniu się komunikacją publiczną. Przejazdy na terenie Poznania mogą odbywać się do urzędu, na cmentarz albo do placówki medycznej. Usługa skierowana jest do osób w wieku 80+ lub w wieku 70+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Przewozy odbywają się od pon. do pt. w g. 7–20. **Zgłoszenia: 22 43 900 50. Zgłoszenie przejazdu należy dokonać nie później niż 3 dni kalendarzowe do godz. 20.00 i maksymalnie 2 miesiące przed planowanym terminem przejazdu.**

**Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.** W zasobach wypożyczalni są m.in.: łóżka rehabilitacyjne, wózki inwalidzkie, kule, laski, materace przeciwoślizgowe, balkoniki, chodziki, inhalatory. Z wypożyczalni mogą korzystać osoby w wieku 70+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Mobilna pielęgnacja paznokci u stóp seniorów.** Usługa kosmetyczna polegająca na skróceniu i oszlifowaniu płytki paznokci stóp, skierowana do osób w wieku 75+. Wykonywana jest od pon. do pt. w g. 10–18. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Transport seniorów na miejskich cmentarzach.** Usługa dotyczy dwóch miejskich cmentarzy: Junikowa i Miłostowa i kosztuje 1 zł (płatność gotówką u przewoźnika). Skorzysta z niej mogą osoby w wieku 80+ lub 60+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Usługa jest realizowana od pon. do pt. w g. 7–15. **Zgłoszenia: Miłostowo – 577 099 400, Junikowo – 577 066 700.**



## REDAKCJA



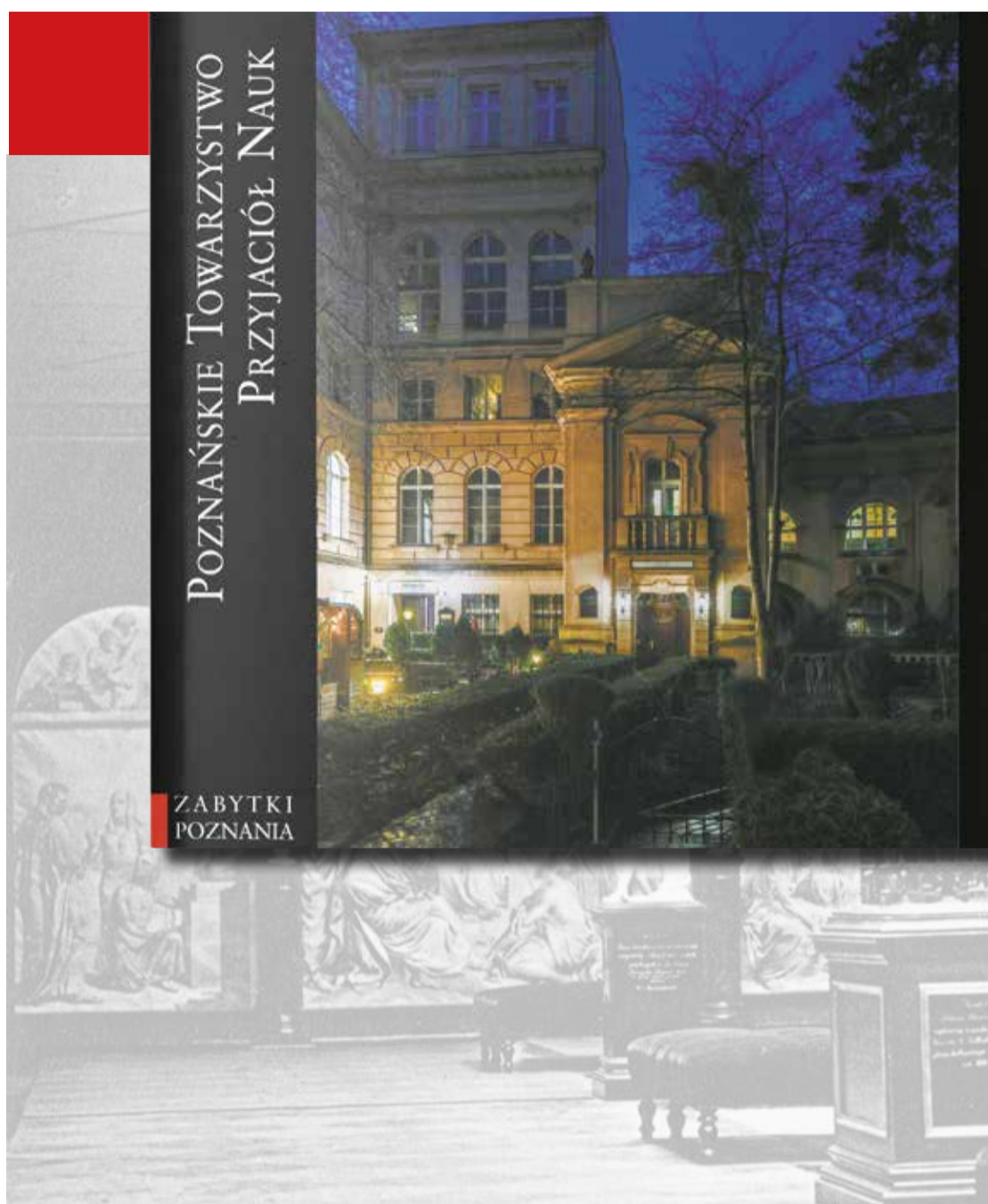
Wydawnictwo Miejskie Poznań

POZNAŃ\*

**Zespół:** Mateusz Malinowski (red. nacz.), Szymon Mazur  
**Redaktor techniczny:** Wojciech Szybisty  
**Korekta:** Anna Nowotnik

**Wydawca:** Wydawnictwo Miejskie Poznań, ul. F. Ratajczaka 44,  
61-28 Poznań, e-mail: [informator@wm.poznan.pl](mailto:informator@wm.poznan.pl)  
[www.wm.poznan.pl](http://www.wm.poznan.pl)





*PTPN z historycznego i architektonicznego punktu widzenia w serii „Zabytki Poznania”*



Wydawnictwo  
Miejskie  
Poznań



POZnań\*

Seria ZABYTKI POZNAŃIA  
dostępna na [sklep.wmpoznania.pl](http://sklep.wmpoznania.pl)  
i w Centrum Informacji Kulturalnej



### *W majowym IKS-ie m.in.*

**zapowiadamy** cykl koncertów muzyki kameralnej *Bezsensowność*, festiwal filmów dokumentalnych *Docs Against Gravity* w kinie Muza, literacki *Poznań Poetów*, który odbywa się w Centrum Kultury Zamek, *Biennale Sztuki dla Dziecka*, świętujące 50-lecie istnienia, *Noc Muzeów* i *juwenalia*, które wracają po czteroletniej przerwie;

Zapraszamy również na stronę [kulturopoznan.pl](http://kulturopoznan.pl)

**recenzujemy** wystawę *Kenya Hara. Japońskie projektowanie graficzne* w Muzeum Narodowym, spektakle *Zielona Gęś* Teatru Animacji i *Woyzeck* Teatru Nowego oraz film *Święty*, do którego zdjęcia powstały w Poznaniu i Gnieźnie;

**rozmawiamy** z prof. Maciejem Kurakiem i dr. Witoldem Modrzejewskim o *Biennale Grafiki*,

z Krystyną Adamczak, właścicielką nowo otwartego *Domu z Bajki*, i z Michałem Wiraszko o drugiej odsłonie muzycznego projektu *My name is Poznań*.

Poza tym m.in. **piszemy** o historii i kontynuujemy cykl *Skwery* i *skwerki* oraz *Cyryl Wam pokaże*.

oprac. red.